

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 24. siječnja 2022.
(OR. en)

5277/22

COHOM 6
COPS 15
CONUN 10
COASI 7
MAMA 6
COEST 5
COAFR 12
DEVGEN 3
CFSP/PESC 30

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	24. siječnja 2022.
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2022.
----------	--

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2022. koje je Vijeće odobrilo na 3844. sastanku održanom 24. siječnja 2022.

Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2022.

1. EU je predan **poštovanju, zaštiti i ostvarivanju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava** na dosljedan i usklađen način **u svim područjima svojeg vanjskog djelovanja**. I dalje ujedinjeno podupire sustav UN-a za ljudska prava kao temelj svojeg vanjskog djelovanja. Promicanje globalnog sustava ljudskih prava u središtu je predanosti EU-a jačanju multilateralizma i vodstva EU-a u podupiranju međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. EU ponovno potvrđuje da su ljudska prava, bilo da je riječ o građanskim, kulturnim, gospodarskim, političkim ili socijalnim pravima, univerzalna, nedjeljiva, međuovisna i međusobno povezana. U tom će smislu EU pozvati na opću ratifikaciju i učinkovitu provedbu Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i Međunarodnog pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima te drugih konvencija o ljudskim pravima, uz jačanje mjera za ravnopravno ostvarivanje svih ljudskih prava. EU će pažljivo pratiti i suzbijati svaki pokušaj ugrožavanja ljudskih prava i temeljnih načela osobnog dostojanstva i jednakosti, koji su sadržani u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i naknadnim instrumentima za ljudska prava. EU će se suočiti s novim rizicima koji su se nedavno pojavili u području ljudskih prava, kao što su hibridne prijetnje, rizici svojstveni tehnološkom razvoju, uništavanju okoliša i klimatskim promjenama, kao i trajne posljedice aktualne pandemije bolesti COVID-19 na ljudska prava, posebno prava žena i djevojčica, te na temeljne slobode. Diskriminacija s kojom se suočavaju osobe u ranjivom položaju, uključujući osobe s invaliditetom, pogoršala se i postala vidljivija. EU podsjeća da sva ograničenja ljudskih prava u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 moraju biti strogo nužna, razmjerna, privremena i nediskriminirajuća, u skladu s međunarodnim obvezama država u području ljudskih prava. Pojačat će svoje napore kako bi svim osobama u svim zemljama osigurao jednak pristup sigurnim, učinkovitim i cjenovno pristupačnim cjepivima protiv bolesti COVID-19, kao i liječenju te bolesti.

2. EU i dalje **snažno podupire** mandat visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava, njezina Ureda i **sustava UN-a za ljudska prava** općenito, uključujući Vijeće za ljudska prava, tijela za praćenje provedbe ugovora, posebne postupke i univerzalni periodični pregled. Nastavit će pozivati sve države da poštuju neovisnost i surađuju radi učinkovitog izvršenja mandata visoke povjerenice UN-a za ljudska prava i njezina Ureda, uz istodobno osiguravanje odgovarajućeg financiranja. EU će nastaviti sudjelovati u jačanju Vijeća za ljudska prava, među ostalim jačanjem veza između New Yorka i Ženeve, uz priznavanje njegove jedinstvene uloge i dodane vrijednosti. Podsjećat će na to da bi sve članice UN-a, a posebno članice Vijeća za ljudska prava, trebale poštovati najviše standarde u pogledu ljudskih prava te u potpunosti surađivati s Vijećem za ljudska prava i njegovim mehanizmima. EU podupire izvješće glavnog tajnika UN-a „Naš zajednički program” i aktivno će se uključiti u njegovu provedbu.
3. EU će **nastaviti pratiti stanje ljudskih prava diljem svijeta i osuđivati kršenja i povrede ljudskih prava** bez obzira na to gdje se događaju. Upotrijebit će sve instrumente koje ima na raspolaganju, uključujući EU-ov globalni režim sankcija u području ljudskih prava, kako bi se ostvarile promjene i poboljšalo stanje ljudskih prava diljem svijeta. EU **će u obzir uzeti pozitivna kretanja** u području ljudskih prava te i dalje **nastojati surađivati sa svim zemljama i regionalnim organizacijama**, među ostalim putem dijaloga o ljudskim pravima. Naš strateški odgovor na promjenjivo međunarodno okruženje sastojat će se od iznošenja zajedničkih i jedinstvenih stajališta EU-a na međunarodnim forumima, jačanja naših dugogodišnjih odnosa s tradicionalnim partnerima ponovnim potvrđivanjem naših zajedničkih interesa i vrijednosti te od proširenja i produbljivanja partnerstava sa zemljama i regijama diljem svijeta. Ključna će biti uspostava novih međuregionalnih i tematskih koalicija.

4. EU ponovno potvrđuje svoju predanost borbi protiv nekažnjavanja i osiguravanju pravde za žrtve. Na **20. godišnjicu stupanja na snagu Rimskog statuta** EU će ponovno istaknuti svoju nepokolebljivu potporu Međunarodnom kaznenom sudu (MKS) te će nastaviti pozivati na univerzalnu ratifikaciju Rimskog statuta i punu suradnju s MKS-om. Rad MKS-a i drugih sudova na nacionalnoj i međunarodnoj razini ključan je za pozivanje počinitelja najtežih kaznenih djela na odgovornost. EU podupire i rad međunarodnih istražnih mehanizama koji prikupljaju dokaze o teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava te kršenjima i povredama međunarodnog prava o ljudskim pravima kako bi se olakšao kazneni progon odgovornih osoba.
5. EU naglašava jedinstvenu ulogu **Trećeg odbora Opće skupštine UN-a i Vijeća UN-a za ljudska prava** u suočavanju **sa stanjem ljudskih prava u pojedinim zemljama**. U tom će kontekstu EU i dalje biti proaktivan u suočavanju s novonastalim krizama u području ljudskih prava te osuđivanju teškog i sve lošijeg stanja ljudskih prava. Nastavit će preuzimati vodeću ulogu u inicijativama koje se odnose na Afganistan, Bjelarus, Burundi, Demokratsku Narodnu Republiku Koreju, Eritreju, Etiopiju i Mjanmar. Dodatne inicijative razmotrit će ako bude potrebno. EU će također pružiti potporu svim inicijativama koje se odnose na zemlje koje bi zbog stanja ljudskih prava trebale biti na dnevnom redu Vijeća za ljudska prava ili Trećeg odbora. EU će pažljivo pratiti inicijative koje se odnose na Kambodžu, Srednjoafričku Republiku, Demokratsku Republiku Kongo, Gruziju, Iran, Libiju, Mali, Nikaragvu, okupirano palestinsko područje, Filipine, Somaliju, Južni Sudan, Šri Lanku, Sudan, Siriju, Jemen i Venezuelu. EU će također nastaviti pažljivo pratiti stanje u Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija te će podupirati relevantne inicijative u tom pogledu. EU će aktivno sudjelovati u interaktivnim dijalozima s nositeljima mandata za posebne postupke i općenito u raspravama kako bi se skrenula pozornost na kritične situacije u području ljudskih prava, među ostalim u Ruskoj Federaciji i Kini.

6. EU će i dalje biti jednako predan promicanju i podupiranju **tematskih rezolucija i inicijativa** te konstruktivnoj suradnji u tom pogledu u okviru Trećeg odbora Opće skupštine UN-a i Vijeća UN-a za ljudska prava. EU će nastaviti preuzimati vodeću ulogu u inicijativama u vezi s pravima djeteta (zajedno s partnerima iz skupine latinskoameričkih i karipskih država (GRULAC)), slobodom vjeroispovijesti ili uvjerenja, ljudskim pravima, klimatskim promjenama i moratorijem na primjenu smrtne kazne.
7. EU će nastaviti pozivati sve države da poštuju **međunarodno pravo o ljudskim pravima** te da omoguće da UN i mehanizmi za praćenje ljudskih prava imaju bezuvjetan i neometan pristup njihovim državnim područjima. Ujedno će nastaviti pozivati sve strane u oružanim sukobima na potpuno poštovanje međunarodnog **humanitarnog prava** te osiguravanje potpunog, sigurnog, neposrednog i neometanog pristupa diljem zemlje za dostavu humanitarne pomoći stanovništvu kojem je ona potrebna. EU će nastaviti poticati strane u oružanim sukobima da poduzmu sve potrebne mjere za zaštitu civila, posebno žena i djece, osoba s invaliditetom te medicinskog i humanitarnog osoblja, kao i za zaštitu civilne infrastrukture, uključujući obrazovne i zdravstvene ustanove. EU će nastaviti podupirati veće uključivanje ljudskih prava u napore UN-a na postizanju mira i sigurnosti. Kako bi se dodatno zaštitili civili i promicalo principijelno humanitarno djelovanje, EU će partnere podupirati i u usvajanju i provedbi čvrstih okvira za poštovanje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava.

EU je zabrinut zbog dugotrajnog sukoba u **Etiopiji**. Nastavit će pozivati sve sukobljene strane da odmah uspostave primirje i da se suzdrže od kršenja i povreda ljudskih prava, kao što su seksualno i rodno uvjetovano nasilje, uključujući silovanje, i etnički usmjereno nasilje, te svakog kršenja međunarodnog humanitarnog prava, kao i prava o izbjeglicama. EU će raditi na osiguravanju preuzimanja odgovornosti za kaznena djela počinjena u Etiopiji. I dalje će naglašavati odgovornost privremene vlade koju su imenovali talibani u osiguravanju poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda svih osoba koje žive u **Afganistanu**, posebno žena, djece, pripadnika manjina, kao i u jamčenju sigurnosti boraca za ljudska prava, novinara i medijskih djelatnika te pravosudnih dužnosnika, osobito žena koje su radile u pravosuđu. EU će i dalje pozivati na uspostavu uključive i reprezentativne vlade, uz puno, učinkovito, jednako i smisleno sudjelovanje žena i predstavnika etničkih i vjerskih manjina, na temelju vladavine prava i poštovanja ljudskih prava. EU će nastaviti pozivati na ponovnu uspostavu Afganistanskog neovisnog povjerenstva za ljudska prava kao ključne nacionalne institucije za ljudska prava. Naglasit će da se mora osigurati preuzimanje odgovornosti za kršenja i povrede ljudskih prava te kršenja međunarodnog humanitarnog prava i podsjetiti da je Afganistan stranka Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda. Ključno je da sve strane u Afganistanu i izvan njega pomognu u provedbi mandata posebnog izvjestitelja kojeg će Vijeće za ljudska prava imenovati za praćenje stanja ljudskih prava u Afganistanu, uključujući pitanja kao što su tranzicijsko pravosuđe i izvansudska pogubljenja te nestanci bivših članova afganistanskih sigurnosnih snaga koji su se predali ili su ih talibani uhitili, te da poduzmu odgovarajuće daljnje korake s obzirom na preporuke. EU će ujedno ponovno potvrditi potrebu za kontinuiranim sigurnim prolaskom, zaštićenim i organiziranim odlaskom svih stranih državljana i državljanke te Afganistanaca i Afganistanki koji žele napustiti zemlju te će nastaviti pozivati na neometan pristup humanitarnih aktera svim regijama u Afganistanu. EU će ponovno pozvati na okončanje kršenja međunarodnog humanitarnog prava te kršenja i povreda ljudskih prava, uključujući mučenje koje u **Siriji** provode sve sukobljene strane, posebno režim i njegovi saveznici, te pozdravlja i u potpunosti podržava različite međunarodne napore namijenjene otkrivanju istine i postizanju pravde za žrtve te preuzimanju odgovornosti za počinjena kaznena djela.

Sve odgovorne osobe moraju snositi posljedice. EU će i dalje zahtijevati smislen angažman sirijskog režima i njegovih saveznika s ciljem potpune provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2254 i pozivati na okončanje represije, puštanje pritvorenika na slobodu i informiranje o sudbini nestalih osoba.

8. EU će opetovano pozivati sve države diljem svijeta da osiguraju pravilno funkcioniranje demokratskih institucija, **poštovanje vladavine prava** i načela dobrog upravljanja te neovisnost pravosuđa, kao i da se bore protiv nekažnjavanja i nejednakosti, imajući na umu da više strukturnih uvjeta kao što je korupcija mogu dovesti do kršenja ljudskih prava. Poticat će države da poštuju prava na smisleno sudjelovanje u javnim poslovima, slobodu mirnog okupljanja i udruživanja. Izrazit će zabrinutost zbog neublaženog sustavnog pritiska na civilno društvo, bore za ljudska prava, neovisne medije i novinare, članove političke oporbe i kritičare, kao i na osobe u ranjivom položaju te pripadnike vjerskih manjina i drugih stigmatiziranih skupina, poput LGBT osoba, **u Ruskoj Federaciji**. EU će nastaviti pratiti i osuđivati ograničenja ljudskih prava i temeljnih sloboda te pojačane restriktivne zakonodavne mjere u okviru zakona o „stranim agentima” i zakonâ o „nepoželjnim” i „ekstremističkim” organizacijama, kojima se dodatno ušutkavaju neovisna mišljenja, smanjuje prostor za djelovanje civilnog društva i otežava dokumentiranje kršenja ljudskih prava. Ujedno će izraziti zabrinutost zbog represivnih mjera protiv neovisnog istraživanja povijesti političke represije. Razumijevanje okrutnosti iz prošlosti vrijednost je koju se mora poduprijeti i zaštititi. EU će nastaviti poticati Rusku Federaciju da provede međunarodne preporuke u vezi s navodnim teškim kršenjima i povredama ljudskih prava, uključujući mučenje, počinjenima u Republici Čečeniji (Ruska Federacija) protiv boraca za ljudska prava, članova neovisnih medija, odvjetnika i drugih. EU je i dalje zabrinut zbog toga što se stanje ljudskih prava u **Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju** znatno pogoršalo nakon što ih je Ruska Federacija nezakonito pripojila. EU nastavlja izražavati veliku zabrinutost zbog pogoršanja stanja ljudskih prava u područjima **istočne Ukrajine** koja trenutačno nisu pod kontrolom ukrajinske vlade. EU će i dalje s velikom zabrinutošću pratiti stanje ljudskih prava

u odcijepljenim gruzijskim regijama Abhaziji i Južnoj Osetiji. EU je iznimno zabrinut zbog stalnog pogoršanja stanja ljudskih prava u **Bjelarusu**. Nastavit će snažno osuđivati rašireno i sustavno mučenje i zlostavljanje u kontekstu proizvoljnih uhićenja, brojnih slučajeva prisilnih nestanaka, ograničavanja širokog spektra prava i sloboda, kao i kampanje represije i zastrašivanja koje se provode nad borcima za ljudska prava, predstavnicima civilnog društva, neovisnim medijima i pripadnicima nacionalnih manjina. EU će i dalje zahtijevati trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika. Osobe odgovorne za ta teška kršenja ljudskih prava trebale bi odgovarati i biti kažnjene. EU će nastaviti poticati Bjelarus da u potpunosti surađuje s međunarodnim i regionalnim mehanizmima za praćenje ljudskih prava, uključujući posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Bjelarusu i mehanizam za pozivanje na odgovornost pod vodstvom Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava. EU će pozvati kineske vlasti i vlasti **Hong Konga** da ponovno uspostave potpuno poštovanje vladavine prava, ljudskih prava, uključujući slobodu i pluralizam medija, i demokratskih načela te poštovanje neovisnosti pravosuđa, u skladu s Temeljnim zakonom Hong Konga te domaćim i međunarodnim obvezama Kine. Osim toga, od **Turske** se, kao zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u i dugogodišnje članice Vijeća Europe, očekuje da će poštovati svoje obveze.

9. EU će nastaviti pozivati sve države na poštovanje, zaštitu i ostvarivanje **ljudskih prava pripadnika manjina** i sa zadovoljstvom očekuje 30. godišnjicu Deklaracije o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama. Protivit će se svim oblicima poticanja na nasilje ili mržnju te govor mržnje, na internetu i izvan njega, uz istodobno očuvanje potpunog prava na slobodu mišljenja i izražavanja. EU će i dalje s velikom zabrinutošću pratiti stanje ljudskih prava u **Kini**, posebno u Autonomnoj ujgurskoj regiji Xinjiang, autonomnoj regiji Tibetu i Autonomnoj regiji unutarnje Mongolije. EU je i dalje ozbiljno zabrinut zbog brojnih izvješća o raširenim kršenjima i povredama ljudskih prava u Kini, posebno u navedenim regijama, uključujući proizvoljna pritvaranja, mučenje i zlostavljanje pritvorenika, postojanje velike mreže kampova za politički preodgoj, rasprostranjen nadzor i sustavna ograničenja slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, primjenu prisilnog rada, prisilnu sterilizaciju, kontracepciju i politike razdvajanja obitelji te seksualno i rodno uvjetovano nasilje. Položaj pripadnika etničkih i vjerskih manjina diljem Kine, posebno Ujgura te pripadnika drugih manjina, i dalje osobito zabrinjava. EU će nastaviti pozivati Kinu da poštuje svoje obveze u pogledu ljudskih prava u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom. Nastavit će poticati visoku povjerenicu UN-a za ljudska prava da pristupi rješavanju stanja ljudskih prava u Kini, posebno u Ujgurskoj autonomnoj regiji Xinjangu, među ostalim neovisnom, objektivnom, nepristranom i transparentnom procjenom. EU će s velikom zabrinutošću nastaviti pratiti stalna kršenja i povrede ljudskih prava, uključujući one koji proizlaze iz proizvoljnih pritvaranja koja provodi vojska u **Mjanmaru/Burmi**, među ostalim protiv Rohindža islamske vjeroispovijesti i pripadnika drugih manjina, te će pozivati na privođenje pravdi i pozivanje na odgovornost odgovornih osoba. EU će nastaviti najoštrije osuđivati vojni udar izvršen 1. veljače 2021., kao i nasilje nad civilima, uključujući seksualno i rodno uvjetovano nasilje, te će pozivati na uključiv dijalog svih relevantnih dionika usmjeren na ponovnu uspostavu demokracije i vladavine prava, kao i na siguran i neometan pristup humanitarnoj pomoći te na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih onih koji su proizvoljno pritvoreni. Nastavit će pozivati ruske vlasti da poštuju ljudska prava,

uključujući prava pripadnika etničkih, nacionalnih i vjerskih manjina, uključujući krimske Tatare u **Autonomnoj Republici Krimu i gradu Sevastopolju** koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija.

10. EU će se i dalje snažno protiviti **smrtnoj kazni** u svim okolnostima. Pozvat će sve zemlje da podupru rezoluciju Opće skupštine UN-a kojom se promiče moratorij na primjenu smrtne kazne, a sve preostale zemlje koje još primjenjuju smrtnu kaznu da je ukinu ili da zadrže ili uvedu moratorij kao prvi korak prema njezinu ukidanju. Poticat će države u kojima je na snazi moratorij na zakonsko ukidanje smrtne kazne. EU će promicati najširu ratifikaciju Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima. Zalagat će se za intenzivno sudjelovanje na 8. svjetskom kongresu protiv smrtne kazne u Berlinu u studenome 2022. i podupirati druge inicijative u tom kontekstu.
11. EU će nastaviti osuđivati raširenu primjenu **mučenja** i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja diljem svijeta te će nastojati te prakse iskorijeniti na globalnoj razini. Žurno će pozivati na neovisnu istragu teških kršenja i povreda ljudskih prava, neovisno o tome gdje se dogode, te raditi na osiguravanju pozivanja počinitelja na odgovornost. Nastavit će osuđivati proizvoljna uhićenja i pritvaranja te će dodatno podupirati neovisno praćenje zatvora i drugih mjesta namijenjenih lišavanju slobode te poboljšanje uvjeta u pritvoru i postupanja s osobama lišenima slobode, u skladu s međunarodnim obvezama i standardima. EU će pozvati i na opću ratifikaciju i učinkovitu provedbu Konvencije UN-a protiv mučenja i njezina Fakultativnog protokola. Dodatno će promicati napore za zabranu trgovine robom koja se upotrebljava za izvršenje smrtne kazne i mučenje putem Saveza za suzbijanje trgovine proizvodima koji služe za mučenje.

12. EU će nastaviti podupirati **borce za ljudska prava** i organizacije civilnog društva, uključujući organizacije pod vodstvom žena i mladih, te će raditi na osiguravanju njihova učinkovitog i smislenog sudjelovanja u svim procesima UN-a. EU oštro osuđuje prijetnje upućene borcima za ljudska prava i napade na njih, kao i kriminalizaciju, nezakoniti nadzor, kampanje ocrnjivanja, proizvoljna pritvaranja, prisilne nestanke i ubojstva boraca za ljudska prava. EU će posebnu pozornost posvetiti borcima za ljudska prava koji trpe odmazdu nakon suradnje sa sustavom UN-a te će nastaviti podupirati rad pomoćnika glavnog tajnika UN-a za ljudska prava u tom pogledu. EU će obratiti pozornost na posebne rizike s kojima se suočavaju određene kategorije boraca za ljudska prava, posebno žene koje se bore za ljudska prava, borci za ljudska prava u području zaštite okoliša i zemljišta i borci za ljudska prava autohtonih naroda, borci za prava LGBTI osoba i oni koji brane radnička prava. Ojačat će svoju potporu uspostavljanju poticajnog okružja za postizanje dinamičnog i pluralističkog **civilnog društva** kojemu je osiguran prostor za samostalno djelovanje i usprotiviti se nerazmjernim pravnim i administrativnim ograničenjima za organizacije civilnog društva kojima se ograničava njihova mogućnost rada, uključujući stroga pravila registracije i ograničenja pri primanju sredstava ili administrativna ograničenja pri registraciji organizacija. EU će nadalje poduzeti mjere usmjerene na oslobađanje boraca za ljudska prava diljem svijeta u suradnji s visokom povjerenicom UN-a za ljudska prava i njezinim Uredom te drugim tijelima UN-a.
13. EU će promicati i štititi pravo na **slobodu mišljenja i izražavanja** na internetu i izvan njega te će podupirati medijski pluralizam i slobodu medija diljem svijeta. Nastavit će snažno osuđivati prijetnje novinarima, blogerima i drugim medijskim djelatnicima, kao i napade na njih, te podsjećati na odgovornost država da osiguraju da su njihovo nacionalno zakonodavstvo, politike i djelovanje u skladu s njihovim obvezama u okviru međunarodnog prava o ljudskim pravima. EU će i dalje izražavati zabrinutost zbog povećane državne kontrole nad internetskim prostorom, uz istodobnu zaštitu demokratskih procesa i osiguravanje pristupa suzbijanju dezinformacija koji se temelji na ljudskim pravima.

14. EU će i dalje aktivno sudjelovati u forumima UN-a kako bi skrenuo pozornost na učinak novih **digitalnih tehnologija** i onih u nastajanju na ljudska prava. Nastavit će surađivati s Uredom visoke povjerenice UN-a za ljudska prava i drugim partnerima na provedbi Plana glavnog tajnika UN-a za digitalnu suradnju. EU će se zalagati za otvoren, slobodan, interoperabilan, pouzdan i siguran internet te će se posebno baviti određenim ključnim pitanjima kao što su blokiranje pristupa internetu, zaštita internetskog prostora za građansko djelovanje, zaštita podataka, zaštita prava na privatnost i načini borbe protiv nezakonitog nadzora, cenzure na internetu, dezinformiranja i kiberkriminaliteta. EU će promicati pristup osmišljavanju, razvoju, uvođenju, evaluaciji i upotrebi novih digitalnih tehnologija koji se temelji na ljudskim pravima, među ostalim u pogledu umjetne inteligencije, u skladu s predstojećim zakonodavstvom EU-a o tom pitanju.
15. EU će se i dalje snažno protiviti svim oblicima **diskriminacije** i pojačati svoju borbu protiv njih, uz pridavanje posebne pozornosti višestrukim i intersekcijskim oblicima diskriminacije, među ostalim na temelju spola, rase, etničke ili socijalne pripadnosti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. EU ponovno ističe svoju predanost jednakosti i nediskriminaciji te pravu svih osoba na ostvarivanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda. EU će sustavno i konstruktivno surađivati s UN-ovim mandatima usmjerenima na borbu protiv nasilja i svih oblika diskriminacije te će u tom pogledu podupirati rad UN-a.

16. EU će snažno promicati i jačati međunarodne napore usmjerene na **rodnu ravnopravnost**, potpuno ostvarivanje svih ljudskih prava svih žena i djevojčica te njihovo osnaživanje, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama. Iskoristit će svaku priliku na svim relevantnim forumima za ponovnu potvrdu te obveze, među ostalim u okviru Komisije Ujedinjenih naroda o položaju žena, kako bi se uklonili temeljni uzroci rodno uvjetovane diskriminacije i nejednakosti. EU će nastaviti promicati uključivanje rodne perspektive u sve forume UN-a za ljudska prava, među ostalim u mirovne i sigurnosne inicijative, te podupirati potpuno, učinkovito, ravnopravno i smisleno sudjelovanje svih žena i djevojčica na svim razinama donošenja odluka, među ostalim provedbom RVSUN-a 1325 i naknadnih rezolucija o ženama, miru i sigurnosti. U središtu napora EU-a i dalje će biti sprečavanje i iskorjenjivanje svih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji i u partnerskim odnosima, na internetu i izvan njega, te dječje, rane i prisilne brakove, sakaćenje ženskih spolnih organa i druge štetne prakse nad ženama i djevojčicama, među ostalim putem Skupine prijatelja pod vodstvom EU-a za iskorjenjivanje nasilja nad ženama i djevojčicama. EU će nastaviti isticati potrebu za naporima cjelokupnog društva kako bi se muškarci i dječaci uključili u iskorjenjivanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, uklanjanje rodne nejednakosti, rješavanje problema diskriminatornih društvenih normi i borbu protiv rodnih stereotipa.
17. EU je i dalje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju, kao i ishoda konferencija posvećenih njihovu preispitivanju, a u tom kontekstu predan je i **spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima**. S obzirom na to EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. Nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama o spolnom i reproduktivnom zdravlju i obrazovanju o njemu, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.

18. EU će nastaviti konstruktivno sudjelovati u svim inicijativama povezanim s borbom protiv **rasizma**, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezane netolerancije diljem svijeta, imajući na umu svoje dugogodišnje stajalište o potrebi da se osigura univerzalna ratifikacija te potpuna i učinkovita provedba Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i potrebi za provedbom Deklaracije iz Durbanu i Programa djelovanja te, prema potrebi, racionalizacijom i pojednostavnjivanjem njezinih mehanizama praćenja.
19. EU će i dalje biti predan promicanju i zaštiti **slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja**. Osuđivat će diskriminaciju, netoleranciju, nasilje i progon bilo koje osobe na temelju vjeroispovijesti ili uvjerenja. Promicat će i štititi pravo svih osoba na vjeroispovijest ili uvjerenje ili nedostatak istog te na iskazivanje ili promjenu vjeroispovijesti ili uvjerenja, uz osuđivanje kriminalizacije apostazije i zlouporabe zakonâ o bogohuljenju. EU će nastaviti promicati i štititi pravo na slobodu izražavanja te podupirati međuvjerski dijalog kao učinkovit alat za promicanje ljudskih prava. EU će doprinijeti naporima UN-a u sprečavanju sukoba, pomirenju i posredovanju, među ostalim doprinosom naporima za zaštitu vjerske baštine, uz potpuno poštovanje ljudskih prava.

20. EU će u odnosu na **izbjeglice, interno raseljene osobe i migrante** pojačati djelovanja s ciljem poštovanja prava i načela u području ljudskih prava te međunarodnog humanitarnog prava i prava o izbjeglicama i pritom posebnu pozornost posvetiti djeci, ženama i drugim osobama u ranjivom položaju. Sveobuhvatan pristup EU-a prisilnom raseljavanju i migracijama i dalje će biti usmjeren na uklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja. EU će dodatno podupirati zemlje u upravljanju migracijama, onemogućavanju poslovnog modela krijumčara migranata i trgovaca ljudima, boljem upravljanju vanjskim granicama Europe i pružanju mogućnosti za zakonite migracijske putove, poštujući u potpunosti nacionalne nadležnosti i uzimajući u obzir trenutačne okolnosti uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. EU će nastaviti pozivati sve države da sprečavaju trgovanje ljudima i krijumčarenje ljudi, zaštite žrtve, održavaju pristup kojim se uzimaju u obzir rodna pitanja i pitanja djece te osiguraju učinkovit kazneni progon počinitelja. Nastavit će snažno osuđivati i suzbijati instrumentalizaciju izbjeglica i migranata pod državnim pokroviteljstvom koju provode treće zemlje, uključujući krijumčarenje izbjeglica i migranata koje bjeloruski režim organizira u političke svrhe te humanitarnu krizu koju je prouzročio.
21. **Klimatska kriza** kriza je ljudskih prava. EU će nastaviti biti globalni predvodnik u pogledu pitanja klimatskih promjena i okoliša te podupirati mjere za rješavanje ozbiljnog učinka klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i uništavanja okoliša na potpuno ostvarivanje svih ljudskih prava, među ostalim ljudskih prava na zdravstveno ispravnu vodu za piće i sanitarne uvjete. U tom pogledu EU pozdravlja donošenje rezolucije o ljudskom pravu na čist, zdrav i održiv okoliš i rezolucije kojom se uspostavlja mandat posebnog izvjestitelja za promicanje i zaštitu ljudskih prava u kontekstu klimatskih promjena. Nastavit će aktivno sudjelovati u rezolucijama UN-a o vezi između ljudskih prava te klime i okoliša te ostvarivati daljnji napredak prema tome da se na globalnoj razini pravo na čist, zdrav i održiv okoliš prizna kao ljudsko pravo. EU naglašava važnost osiguravanja pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša.

22. EU će nastaviti promicati prava autohtonih naroda kako su navedena u Deklaraciji UN-a o pravima **autohtonih naroda** i međunarodnom pravu o ljudskim pravima te će se u tom pogledu aktivno uključiti u sve relevantne forume na kojima se raspravlja o pravima autohtonih naroda. EU će nastaviti ulagati napore u jačanje sudjelovanja predstavnika i institucija autohtonih naroda u odgovarajućim tijelima Ujedinjenih naroda u pogledu pitanja koja se na njih odnose. U tom kontekstu pozdravlja pokretanje Međunarodnog desetljeća autohtonih jezika 2022. – 2032.
23. EU će nastaviti promicati i štititi sva prava sve **djece**, posebno one u ranjivom položaju, i nastaviti podupirati inicijative u tom pogledu, među ostalim olakšavanjem smislenog sudjelovanja djece. Dodatno će promicati i provoditi mjere za sprečavanje svih oblika nasilja nad djecom. Blisko će surađivati s UN-om, osobito s posebnim predstavnicima glavnog tajnika za djecu i oružane sukobe i za nasilje nad djecom. EU će nastaviti promicati politiku nulte tolerancije u vezi s dječjim radom i zlostavljanjem povezanim s djecom na internetu i izvan njega. Svako dijete mora imati siguran i neometan pristup pravednom i uključivom kvalitetnom obrazovanju u svim okolnostima.
24. EU je odlučan u daljnjem ostvarivanju napretka u provedbi UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. u cijelom EU-u i diljem svijeta. Ponovno će istaknuti da je osiguravanje toga da svi potpuno uživaju sva ljudska prava, bilo da je riječ o građanskim, političkim, gospodarskim, socijalnim ili kulturnim pravima, preduvjet za uključiv i održiv razvoj te će promicati **pristup razvoju utemeljen na ljudskim pravima**. EU će ponovno istaknuti svoje stajalište da je pravo na razvoj utemeljeno na univerzalnoj, nedjeljivoj, međusobno povezanoj i međuovisnoj prirodi svih ljudskih prava i da su pojedinci glavni akteri, pokretači i korisnici razvojnog procesa, uz istodobno priznavanje multilateralne prirode razvojnih strategija. U tom će smislu EU sudjelovati u raspravama na razini UN-a o pravu na razvoj i zalagati se za sporazumna savjetovanja, uz istodobno zadržavanje svojeg principijelnog stava o izradi pravno obvezujućeg instrumenta o pravu na razvoj.

25. **Terorizam i organizirani kriminal** vrlo su ozbiljna prijetnja međunarodnom miru i sigurnosti. EU poziva sve države da osiguraju da odgovor na teroristička kaznena djela i organizirani kriminal bude potpuno u skladu s međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, humanitarnim pravom i pravom o izbjeglicama. U borbi protiv terorizma treba se usmjeriti na žrtve i osigurati zaštitu i promicanje njihovih prava.
26. EU će nastaviti surađivati s Uredom visoke povjerenice za ljudska prava i Radnom skupinom UN-a za **poslovanje i ljudska prava** u svrhu promicanja provedbe vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima na globalnoj razini. Nastavit će podupirati donošenje nacionalnih akcijskih planova i izradu sveobuhvatnog okvira EU-a za provedbu vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, uzimajući kao primjer plan za vodeća načela UN-a za sljedeće desetljeće poslovanja i ljudskih prava. EU će aktivno sudjelovati u raspravama UN-a o pravno obvezujućem instrumentu o poslovanju i ljudskim pravima, među ostalim mogućim uključivanjem u predloženu skupinu prijatelja predsjedništva te radom s partnerima kako bi se razmotrile ideje za instrument utemeljen na konsenzusu kojim se može učinkovito pojačati zaštita žrtava te kojim se mogu stvoriti ravnopravniji uvjeti na globalnoj razini.
-